

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐให้ความสำคัญอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ของประชาชน ในท้องถิ่นและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ ย่อมมีสิทธิจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ การกำหนดมาตรฐานกลาง เพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกไปปฏิบัติได้เอง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างในระดับของการพัฒนาและประสิทธิภาพในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละรูปแบบโดยไม่กระทบต่อความสามารถในการตัดสินใจดำเนินงานตามความต้องการของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งจัดให้มีกลไกการตรวจสอบการดำเนินงานโดยประชาชนเป็นหลัก

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเข้มแข็งในการบริหารงาน ได้โดยอิสระและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร่วมกันจัดตั้งองค์การเพื่อการจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าเป็นประโยชน์ และให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง^๑ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลตามแผนงานโครงการ และงบประมาณของสภาตำบล เสนอแนะส่วนราชการในการบริหารราชการและพัฒนาตำบล ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด^๒

องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการกำหนดนโยบายมีการวางแผนพัฒนา การวางแผนพัฒนานั้นต้องมีการประชาคม(Civil Society) เพื่อรวมตัวกันของชุมชน องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และประชาชน เพื่อรวมตัวกันแก้ไขปัญหาหรือการกระทำบางอย่างให้บรรลุวัตถุประสงค์ ภายใต้ระบบการจัดการที่มีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย ซึ่งการจัดองค์กรให้เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด ประชาคม เป็นกระบวนการ ที่ประกอบด้วยหลากหลายวิธีการ และขั้นตอนที่ชัดเจน ที่จัดขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งความคิดเห็นที่หลากหลาย ข้อสังเกต และ/หรือข้อสรุป ของประชาชนหรือคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ว่ามีความรู้สึก หรือมีความคิดต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเขาทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างไร และ มีแนวทางที่จะแก้ปัญหา หรือผลักดันในประเด็นนั้นๆ อย่างไร ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายสุดท้ายคือการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ประชาชนมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของการพัฒนานั้น การเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม (Participatory Learning Process) ที่เปิดโอกาสให้คนทุกคนที่เข้าร่วมในกระบวนการได้แสดงความรู้สึก และความ

^๑รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐, ณ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐, เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๔๗ ก, มาตรา ๒๘๑, หน้า ๑๑๒-๑๑๓.

^๒พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗, ส่วนที่ ๒ อำนาจหน้าที่ของสภาตำบล, มาตรา ๒๒, หน้า ๖.

คิดเห็นต่อประเด็นอย่างเสรี เท่าเทียม และตรงไปตรงมา การจัดให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นทำได้หลายวิธี เช่น การจัดเวทีประชาคม(people forum) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างคนหรือกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นร่วมต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่ง(People Networking) การส่งเสริมหรือพัฒนาให้เกิดศักยภาพในท้องถิ่น (Local Capacity Building) โดยใช้กระบวนการฝึกอบรม หรือการทำงานร่วมกันระหว่างชาวบ้านกับองค์กรภายนอก เป็นต้น

ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้มีการกระจายอำนาจการปกครองสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด นครสวรรค์ เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีฐานเป็นนิติบุคคล เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่มีความอิสระในการกำหนดนโยบายของตนเอง และการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ทางราชการ ที่มีโครงสร้างการปกครองแบบแนวดิ่ง ทำให้การกำหนดนโยบายในระดับท้องถิ่น ต้องตอบสนองนโยบายของส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน^๓ สถาบันดำรงราชานุภาพ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “แนวทางการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแบบมีส่วนร่วม พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เข้าใจบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเอง และที่สำคัญคือ การให้คนที่ไม่มีความรู้กำหนดนโยบายบริหารงาน ทำให้นโยบายที่กำหนดขึ้นมาไม่สะท้อนปัญหาความต้องการของคนในชุมชน ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากปัญหาดังกล่าว การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงต้องมีการประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาของตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นหัวใจสำคัญ อันจะเป็นการสะท้อนปัญหาความต้องการของชุมชนจากล่างขึ้นสู่บน(จากหมู่บ้านสู่จังหวัด) ซึ่งเป็นรากแก้วของการแก้ไขปัญหามุมชนและเปิดโอกาสในการแสดงศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการทำงานภายใต้หลักการพัฒนาชุมชนที่สำคัญ^๔

องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๒ ตำบลบางพระหลวง อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ห่างจาก อำเภอเมืองนครสวรรค์ ระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร สภาพภูมิประเทศทั่วไปเป็นที่ราบน้ำท่วมถึงเป็นแอ่ง และเป็นที่ราบ สูงๆ ต่ำๆ ไม่เสมอกันน้ำท่วมขังทุกปี ทิศเหนือติดต่อกับ ตำบลบางเคียน อำเภอชุมแสง ทิศใต้ติดต่อกับ ตำบลเกรียงไกร อำเภอเมืองนครสวรรค์ ทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลโคกหม้อ อำเภอชุมแสงมีเนื้อที่ประมาณ ๑๒,๙๕๖ ไร่ หรือ ๒๐.๗๒ ตารางกิโลเมตร เขตการปกครองจำนวน ๖ หมู่ที่ บ้าน ดังนี้ หมู่ที่ ๑ บ้านท่าศาลา จำนวนครัวเรือน ๑๐๒ ครัวเรือน ๑๘๕ คน ,หมู่ที่ ๒ บ้านท่าดินแดง จำนวนครัวเรือน ๘๘ ครัวเรือน ๒๕๗ คน ,หมู่ที่ ๓ บ้านหัวถนน จำนวนครัวเรือน ๑๙๒ ครัวเรือน ๕๑๑ คน,หมู่ที่ ๔ บ้านน้ำกัล

^๓พระมหาสุทิน ชวนปณโย (เประแดง), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

^๔สถาบันดำรงราชานุภาพ, **รายงานการวิจัย “การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแบบมีส่วนร่วม”**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๔๓).

จำนวนครัวเรือน ๑๖๐ ครัวเรือน ๔๕๓ คน, หมู่ที่ ๕ บ้านท่าล้อ จำนวนครัวเรือน ๒๐๒ ครัวเรือน ๖๓๕ คน, หมู่ที่ ๖ บ้านเสื่อเคเม็ง จำนวนครัวเรือน ๑๐๗ ครัวเรือน ๒๙๖ คน ยอดรวมทั้งหมด จำนวนครัวเรือน ๘๖๑ ครัวเรือน ประชากรแยกเป็น ชาย ๑,๑๕๖ คน หญิง ๑,๑๘๑ คน รวมทั้งสิ้น ๒,๓๓๗ คน ความหนาแน่นเฉลี่ย ๑๑๒.๗๘ / ตารางกิโลเมตร โดยราษฎรส่วนใหญ่มีบ้านเรือนคงทนถาวร และเรือนแพในคลองบางพระหลวงบางส่วน^๕

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ และต้องการศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ อีกทั้งศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๒.๔ เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ การจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ มีอะไรบ้าง

๑.๓.๓ ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ มีอะไรบ้าง

^๕ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์, แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๕๙), หน้า ๓.

๑.๓.๔ แนวทางส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบล
บางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยบูรณาการจากแนวคิดของ ปรัชญา เวสารัชช์ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และความปลอดภัย ๒) ด้านปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น โดยเฉพาะผู้นำ ๓) ด้านปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทน ๔) ด้านปัจจัยภายในตัวบุคคล^๖ กับขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ซึ่งแบ่งออกเป็น ๗ ด้าน คือ ๑) ด้านเวทีประชาคมหมู่บ้าน ๒) ด้านเวทีประชาคมระดับตำบล ๓) ด้านการประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนฯ ๔) ด้านการประชุมคณะพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ๕) ด้านการเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อฝ่ายบริหาร ๖) ด้านฝ่ายบริหารเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ๗) ด้านการประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี^๗

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ตัวแปรต้นมีจำนวน ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านที่ ๑. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ด้านที่ ๒ ปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ ๑.ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และความปลอดภัย ๒.ด้านปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น โดยเฉพาะผู้นำ ๓.ด้านปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทน ๔.ด้านปัจจัยภายในตัวบุคคล

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ คือขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ซึ่งแบ่งออกเป็น ๗ ด้านคือ ๑. ด้านเวทีประชาคมหมู่บ้าน ๒. ด้านเวทีประชาคมระดับตำบล ๓. ด้านการประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนฯ ๔. ด้านการประชุมคณะพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ๕. ด้านการเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อฝ่ายบริหาร ๖. ด้านฝ่ายบริหารเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ๗. ด้านการประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

^๖ ปรัชญา เวสารัชช์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๘), หน้า ๑๗๐.

^๗ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์, แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๕๙), หน้า ๑-๒.

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร (Population) ได้แก่ ประชากรตำบลบางพระหลวงจำนวน ๒,๓๓๗ คน คณะผู้บริหาร ๔ คน ,สมาชิก อบต. ๑๒ คน,กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ๖ คน ในพื้นที่ตำบลบางพระหลวง^๔

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๗ คน ได้แก่

๑. นายเทพพร ราชกิจ ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง
๒. นายขอบ คงเทพ ตำแหน่ง ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง
๓. นายชยุต ภาษีเชียร ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง
๔. นายวิรัตน์ เงินบำรุง ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่ง
๕. นายชัชชัย ราชกิจ ตำแหน่ง กำนันตำบลบางพระหลวง
๖. นายนายนเรศ สายโย ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒
๗. นางรัตนา แม้นพ่วง ตัวแทนภาคประชาชนหมู่ที่ ๔

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๗ ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๘ รวมเป็นระยะเวลา ๑๐ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ เพศ มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๕.๒ อายุ มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๕.๓ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๕.๔ รายได้ มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๕.๕ อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

^๔เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗.

๑.๕.๖ ปัจจัยแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ **ปัจจัยส่วนบุคคล** หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตรารายได้ อาชีพ

๑.๖.๒ **ปัจจัยแวดล้อม** หมายถึง องค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง ได้แก่ ๑) ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองและความปลอดภัย ๒) ด้านปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น โดยเฉพาะผู้นำ ๓) ด้านปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทน ๔) ด้านปัจจัยภายในตัวบุคคล

๑.๖.๓ **แผนพัฒนาสามปี** หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี โดยมีขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ๗ ด้าน ประกอบด้วย ๑. ด้านเวทีประชาคมหมู่บ้าน ๒. ด้านเวทีประชาคมระดับตำบล ๓. ด้านการประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนฯ ๔. ด้านการประชุมคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ๕. ด้านการเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อฝ่ายบริหาร ๖. ด้านฝ่ายบริหารเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ๗. ด้านการประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

๑.๖.๔ **เวทีประชาคมหมู่บ้าน** หมายถึง การประชุมในเขตหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลบางพระหลวงซึ่งมีจำนวน ๖ หมู่บ้าน

๑.๖.๕ **เวทีประชาคมระดับตำบล** หมายถึง การประชุมในเขตตำบลบางพระหลวง เพื่อระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ออกเสียงประชามติ โดยผู้นำชุมชน ผู้แทนกลุ่มอาชีพ ผู้แทนกลุ่มต่าง และตัวแทนส่วนราชการ หรือหน่วยงานรัฐในพื้นที่ตำบลบางพระหลวง

๑.๖.๖ **คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง

๑.๖.๗ **คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง

๑.๖.๘ **องค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอมะนังนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๗.๒ ทำให้ทราบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวงอำเภอมะนังนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอมะนังนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๗.๔ ทำให้ทราบแนวทางส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอมะนังนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๗.๕ ผลที่ได้รับจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระหลวง อำเภอมะนังนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอื่นๆ ต่อไป